

projednával proposice královské (A. 6.). Chtěl-li by někdo nějaký návrh podati, musí prositi, aby podobný návrh byl přijat do proposice královské. Tímto ustanovením byla úplně vyloučena jakákoliv iniciativa stavů. Toto přísné ustanovení bylo později změněno deklaratoriem (čl. A. a G.). Deklaratorie totiž dovolují stavům, aby se mohli po vyřízení proposicí královských raditi o menších věcech, které by se nedotýkaly osoby, výsosti, autority a práv královských. Podobný návrh může dle deklaratorií býti podán jen tehdy, svolí-li k němu komisaři královští. Je-li takový návrh schválen, musí býti předložen ještě k sankci královské.

Výhradné zákonodárné právo panovníkovo bylo zajištěno i jiným způsobem. Pravomoc soudu zemského, právo »nalézati«, to jest tvořiti v případech, které zákonodárstvím nebyly rozhodnuty, přestala úplně. Král si vyhradil právo rozhodovati o sporných případech, které pozitivním zákonodárstvím nebyly řešeny buď vůbec anebo jen částečně (D. 49.). Doložiti sluší, že král své výhrady zákonodárné užil především k tomu, aby jednak Koldínovým městským právům přiznal podpůrnou platnost i v oboru práva zemského (D. 49., K. I., R. 31.), jednak aby zaváděl cizí práva do zákonodárství zemského. (Dokončení.)

ZPRÁVY

Nejvyšší soud soudí svého presidenta. *První prezident nejvyššího soudu dr. Augustin Popelka hájil loni článkem v »Právniku« praxi nejvyššího soudu v otázkách jazykových. Tímto článkem se cítily dotčeny svazy německých advokátů v Praze a v Teplicích-Šanově a podaly na presidenta Popelku žalobu, proti osvobozujícímu rozsudku první instance pak zmateční stížnost k nejvyššímu soudu. Příslušný senát tohoto soudu, sestavený ovšem podle jednacích řádu žalovaným presidentem, se touto stížností zabýval a ji zavrhl; v senátu tomto zasedali jen ti radové nejv. soudu, kteří nepodali presidentu projev důvěry v jeho sporu. Nevíme, zdali provedení této stížnosti je důkazem důvěry německých advokátů v nejvyšší soud, neb jen planá demonstrace. Ale již ten fakt, že se němečtí advokáti nebáli podat z nacionálních důvodů žalobu na presidenta nejvyššího soudu, je dokladem, do jaké míry se cítí bezpečni v naší republice. —Kč—*

Právnícká výročí v lednu 1930. Dne 17. ledna dovrší universitní profesor právních dějin na území republiky Československé v Praze Dr. Jan Kapras padesáté let. — Dne 23. ledna bude tomu 30 let, kdy byla založena Česká Akademie věd a umění v Praze, jejíž první třída byla věnována vědám právním a státním. Ča.

Z celého světa právníckého. V rakouské sněmovně byl podán návrh zákona na náhradu vyvlastněného majetku habsbursko-lotrinského. — Právní výbor německého říšského sněmu škrtl v osnově trestního zákona ustanovení o cizoložství. — Dle výnosu ministerstva spravedlnosti má

býti v Japonsku ve všech trestnicích zavedeno radio. — Dne 19. prosince nabyl v Jugoslavii platnosti nový, moderní a jednotný směnečný zákon. — V Berlíně se konal na začátku prosince mezinárodní sjezd ředitelů průmyslových svazů. — Ve Filadelfii poprvé užito mluvicího filmu jako průvodního prostředku. — Zemský úřad v Praze potvrdil usnesení gremia pražského obchodnictva, zakazující poskytovat novoroční a vánoční dárky odběratelům, jelikož takové jednání jest nekalou soutěží. — Cařihrad smí býti úředně od 1. prosince označen výhradně jen jménem Stambul. — Trockij vydává v nakladatelství S. Fischera (Berlín) paměti »Můj život«. Na začátku líčí, jak ho pro socialismus získal Čech Švihovský. — V »Prager Presse« konala se anketa o senačním tisku; z právníků přispěli zejména prof. Weyr, dr. Bouček, dr. Löwenbach, dr. Langer a j. — Vláda Spoj. Států Severoamerických počíná na popud pres. Howera na základě protitrustového zákonodárství akci proti trustům. Podána žaloba na četné filmové společnosti (Fox Film, Warner Brothers), četné fuse se vyšetřují (Radio Corporation, General Electric, Westinghouse). — Sociolog dr. Emanuel Chalupný se dožil 4. prosince 50 let. — Začátkem prosince zasedala v Paříži mezinárodní konference pro vzájemné nakládání s cizinci. — Paměti generála Brusilova byly přeloženy do češtiny a vyšly v naklad. Orbis. — Německá Luft-Hansa zřídila nezávislý letecký soud po vzoru plavebních soudů. — Na začátku prosince zasedala v Ženevě v Mezinárodním úřadu práce poradní komise pro duševní pracovníky. — (Kč.) — 18. listopadu byla v Praze zahajovací schůzi zřízena Československá společnost pro studium otázek menšinových. Úkolem jejím jest vědecké a soustavné studium menšinových problémů doma i za hranicemi, hlavně však v Československé republice. Předsedou byl zvolen min. dr. K. Krofta, místopředsedy prvním pres. Stát. úřadu statistického Dr. Auerhan, druhým univ. prof. Dr. Kapras, jednatelem univ. prof. Dr. Emil Svoboda. — 20. listopadu veřejně vystoupila v Budapešti při soudním přelíčení poprvé první maďarská advokátka Dr. Ilona Rakosiová. (Ča.)

Ze Stírky zákonů a nařízení. (Částky 63—69, roč. 1929.) Obchodní a plavební smlouva mezi Československem a Jugoslovií vyhlášena pod č. 163. — Katastrální měřičský inspektorát byl z Bratislavy přeložen do Turč. Sv. Martina vyhl. č. 164. — Visová povinnost s Francií byla zrušena vyhl. č. 165 i pro franc. kolonie, země protektorátní a mandátní, kromě Indočíny a Levanty. — Opatření stálého výboru ze 7. listopadu 1929 o konečné úpravě čl. měny vyhlášeno pod č. 166. — Daň z obratu u starého železa paušalována vyhláškou č. 167. — Obvodová úřadovna pozem. úřadu v Trenčíně byla vyhláškou č. 168 přeložena do Bratislavy. — Úmluva o naturalisaci mezi ČSR. a Spojenými státy vyhlášena pod č. 169. — Další (srov. č. 81 a 130) úmluvy o rozdělení podpor ze státního melioračního fondu uvedeny vyhláškou č. 170. — Úmluva mezi nástupními státy z 6. dubna 1922 čís. 194/1926 Sb. z. a n. o pensích poukázaných bývalou vládou rakouskou, byla ratifikována Polskem (vyhláška č. 171). — Dvě úmluvy přijaté na desáté mezinárodní konferenci práce v roce 1927 byly čl. republikou ratifikovány a vyhlášeny, a to úmluva o nemocenském pojištění zemědělského zaměstnanectva č. 172 a úmluva o nemocenském pojištění zaměstnanců průmyslu i obchodu a čeledi č. 173. — Všeobecný akt o řízení smířcím, rozhodcím a soudním mezi státy Malé dohody vyhlášen slavnostní formulí ratifikační pod č. 174. — Opatřením Stálého výboru ze 7. listopadu 1928 č. 175 byla vláda zmocněna, aby po dobu od 1. ledna do 28. února 1930, po případě do dřívějšího vydání řádného rozpočtu pro rok 1930, vedla státní hospodářství zatím podle rozpočtu pro rok 1929. Zmocnění to však obsahuje vzhledem ke kompetenci Stálého výboru omezení: »pokud by se tím neukládaly nové trvalé finanční povinnosti občanům, trvale nezatěžovaly státní finance nebo nezcižovaly státní majetek«. —kg.